

Onderdeel A) Wie, wat waar, waarom?

Wat is Mijn Onderzoek?

Mijn Onderzoek is een functionaliteit binnen de politie-app waarmee burgers die aangifte hebben gedaan van diefstal, zelf onderzoek kunnen doen naar het misdrijf. De politie start hiermee een proef van 30 april t/m 30 juni 2019 in drie politie-eenheden.

Wat kan de burger dan concreet doen qua onderzoeksactiviteiten?

Een burger kan met de app de volgende activiteiten ondernemen, registreren en delen met de politie:

- Een getuigenverhoor afnemen
- Camerabeelden opvragen
- Foto's toevoegen van bewijsstukken (bijvoorbeeld een gestolen fiets)
- Buurtonderzoek uitvoeren
- Sporenonderzoek uitvoeren (denk aan tips om een foto te nemen van een losgeknipt slot van een gestolen fiets. Door deze foto te nemen van vanuit de juiste hoek, is deze zo bruikbaar mogelijk voor de politie).
- Sociale media onderzoek (tips over het delen van informatie over en beelden van verdachte personen/of situaties, om aanklachten voor laster en smaad te voorkomen).
- Online onderzoek (bijvoorbeeld bij het opzoeken van een gestolen fiets op Marktplaats).
- Tips voor het opvragen van een goed signalement.

Waarom doet de politie deze proef?

De burger verwacht steeds meer van de overheid en van de politie. Er zijn steeds meer voorbeelden van samenwerking tussen burgers en politie. Om ook in de toekomst aan te kunnen blijven sluiten bij de wens van de burger is het belangrijk dat wij onszelf blijven ontwikkelen, en opnieuw blijven uitvinden. Daarom experimenteren we met deze proef.

We zijn daarbij realistisch over de verwachtingen, deze proef moet ook uitwijzen wat werkt en wat niet. Daar willen we ook graag van leren. En we zijn ons ook bewust van de grenzen aan onze capaciteit. Daar zijn we ook eerlijk en realistisch over, onderzoek door burgers is geen garantie voor vervolgactie vanuit de politie. Deze keuze wordt altijd gemaakt op basis van het bewijs in combinatie met de beschikbare capaciteit. Wel kan het extra inzicht dat burgers aanleveren dankzij hun onderzoek bijdragen aan de kans op een succesvol onderzoek. En we vinden het ook belangrijk om tijdens de proef- telefonisch - aan de burger uit te leggen waarom we wel of niet iets (kunnen) doen met zijn onderzoeksinformatie.

Wie werken er mee aan dit experiment?

Burgers in drie politie-eenheden. Er zijn verspreid over het land drie eenheden betrokken waar in totaal 5 proeflocaties zijn:

- Oost Nederland: Velp, Hengelo en Arnhem-Zuid
- Rotterdam: in de stad Rotterdam
- Oost-Brabant: in 's Hertogenbosch

Hoeveel burgeronderzoeken worden er verzameld tijdens de proefperiode?

Deze eenheden willen in hun eenheid in totaal gezamenlijk circa 100 burgeronderzoeken verzamelen.

Wat doet de burger, waar werken politie en burgers samen en wanneer in het proces neemt de politie het weer over?

In deze fase is er nog relatief weinig interactie tussen de politie en de gebruiker. De app geeft middelen om relevante gegevens (wie, wat waar en, wanneer) vast te leggen, digitale bijlagen toe te voegen, getuigenverklaringen op te nemen en notities te maken.

11.1

11.1

Wanneer de gebruiker klaar is kan hij/zij de bevindingen naar de politie versturen. Via het meldproces komt het dossier vervolgens bij het wijkteam van het gebied waar het misdrijf heeft plaatsgevonden. De politie neemt het onderzoek dan over. In onderling overleg kan besloten worden een verdere taakverdeling te maken. Dit is aan de proeftuinlocaties om zelf te bepalen.

Voor welke delicten is Mijn Onderzoek nu en in de toekomst bedoeld?

In eerste instantie richten wij ons tijdens deze proef op diefstal. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen diefstal met of zonder braak.

In de toekomst zullen er meer delicten aan toegevoegd worden, zoals Online Fraude en Vernieling zijn delicten die bij ons op het netvlies staan. Ook wordt er hard gewerkt aan een logboek voor slachtoffers van stalking.

Onderdeel B) Aandachtspunten proef

Waarom betreft de politie burgers bij deze taak van haarzelf?

De opsporing is inderdaad een politietaak, maar de politie heeft geen monopolie. Het terugdringen van criminaliteit en najagen van rechtvaardigheid is een maatschappelijke opgave waarin de politie een belangrijke rol speelt, maar niet als enige partij actief is.

Praktijkvoorbeelden laten zien dat burgers opsporen, en dat zij tot opmerkelijke resultaten in staat zijn. Wij willen hierin samen met deze burgers optrekken. Het aankomende experiment is een eerste stap in die richting. Het uiteindelijke doel is om samen met de burger onderzoek uit te voeren, uiteraard binnen de wettelijke kaders.

De politie vraagt burgers bij bepaalde delicten om zelf bepaalde opsporingsactiviteiten in gang te zetten. Heeft de politie vervolgens wel voldoende capaciteit om opvolging te geven aan deze zaken?

Er is onvoldoende capaciteit om alle zaken op te pakken, de proef Mijn Onderzoek verandert dat niet. Ook biedt het gebruik van 'Mijn Onderzoek' geen privileges, opvolging is dus niet gegarandeerd.

Wel biedt het de gebruiker de kans om meer bewijs aan te leveren en hiermee wordt de kans op opvolging vergroot.

Het is ons wel duidelijk dat de inzet van de burger ook verwachtingen van de politie wekt. Om deze reden zal iedere gebruiker na het insturen van de zaak persoonlijk gebeld worden. Hierbij wordt verteld wat er met de zaak wordt gedaan en waarom.

Hoe is deze recente vraag aan burgers te rijmen met het feit dat nu al veel zaken – ook die waar relevante opsporingsinformatie beschikbaar is - de plank blijven liggen wegens gebrek aan politiecapaciteit?

De politie heeft inderdaad te kampen met een grote werkvoorraad. Er is onvoldoende capaciteit om alle zaken op te pakken, de proef Mijn Onderzoek verandert dat niet. We zien echter ook dat bepaalde vernieuwingen, denk aan werkwijze van verschillende VVC afdelingen, helpen om oude processen te herzien met geweldige resultaten.

'Mijn Onderzoek' kan de inkomende dossiers ook een kwaliteitsimpuls geven. Dit betekent niet dat per direct alle zaken opgepakt kunnen worden. Wel is dit een verbetering die er samen met andere verbeteringen voor moet zorgen dat de politie, en het opsporingsdomein, toekomstbestendiger worden.

Worden burgers nu ingezet om een gebrek aan politiecapaciteit op te vangen?

Nee. De bevindingen worden vastgelegd in een dossier en zullen door de politie geverifieerd moeten worden. Dit levert in dit stadium geen winst op voor de organisatie. Vermoedelijk kost het zelfs extra tijd en inzet.

Wanneer op de lange termijn wel deelonderzoeken door de burger overgenomen kunnen worden kan dit inderdaad als het overnemen van politietaken geframed worden. Anderzijds heeft de politie geen

monopolie op opsporing en dient de burger hiermee ook zijn eigen belang. Het resultaat hiervan is dat de burger samen met de politie méér zaken weet op te lossen. Hiermee leidt creativiteit tot kwaliteit.

Bestaat het gevaar dat burgers door onwetendheid door hun eigen handelen een politiezaak schade toebrengen?

Dit gevaar is niet uit te sluiten, maar achten wij gering. Wij geven tips om burgers te informeren en vooraf te waarschuwen. Het kan zijn dat verklaringen besmet raken. Echter zijn dit gevaren die van alle tijden zijn. Juist door inzicht te genereren in de oorzaken van deze gevaren kunnen wij dit in de toekomst voorkomen.

Is het wel mogelijk en wenselijk om burgers zelf deze opsporingsactiviteiten uit te laten voeren?

Ja, het is namelijk niet nieuw. Wanneer iemand zijn fiets gestolen wordt, kijkt deze persoon om zich heen, misschien wordt de buurman bevroegd of kijkt het slachtoffer op Marktplaats. Dit is in feite al burgeronderzoek. Wederom blijkt uit de praktijkvoorbeelden dat de burger al onderzoekt. We kunnen deze trend en hiermee de burger negeren en hierdoor de afstand met de maatschappij vergroten. We kunnen ook kijken hoe we elkaar kunnen versterken en deze trend steunen. 'Mijn Onderzoek' richt zich op het laatste. Uiteraard willen we dat de burger hierbij zo veilig mogelijk optreedt en daar zijn onze tips in de app dan ook op gericht.

Werkt Mijn onderzoek geen eigenrichting in de hand?

'Mijn onderzoek' helpt de gebruiker bij het zoeken en vastleggen van bewijs. Wij drukken de gebruikers op het hart de politie te benaderen zodra het goed of een verdacht op het spoor komt. Ook wordt er gewaarschuwd voor het delen van foto's van een verdachte op bijvoorbeeld social-media.

Hoe weten burgers tot hoe ver zij in hun opsporingsonderzoek mogen gaan?

Een aantal zaken samen zorgen hiervoor. Allereerst geven wij in de app aan dat de gebruiker geen extra bevoegdheden krijgt door het gebruik van de app. Daarbij geven de speurtips de gebruiker wat do's & don'ts, ook hier is aandacht door begrenzing.

Is het voor burgers veilig om zelf deze opsporingsactiviteiten uit te voeren?

De app is bedoeld om onderzoekshandelingen te verrichten met als doel het vergaren van extra bewijs. De gebruiker wordt er herhaaldelijk op gewezen dat wanneer het goed of de verdachte in beeld komt, het wijs is om contact op te nemen met de politie om vervolgens samen vervolgstappen te bedenken.

Is het gebruik van Mijn onderzoek veilig qua privacy en AVG-proof?

Ja. Qua privacy staan de gegevens enkel op de telefoon van de gebruiker. Niet in een buitenlandse cloud en niet in politie-systemen tot de gebruiker hiervoor kiest. Gedurende ontwikkeling is er nauw contact geweest met de onze privacy-deskundigen om dit te waarborgen.

Onderdeel C Nieuwswaarde proef

In hoeverre is dit experiment nieuw?

Het is voor zover bij ons bekend de eerste keer dat een politieorganisatie een app lanceert met als doel het samen met de burger uitvoeren van onderzoek. De samenwerking tussen de politie en de burger krijgt hiermee een ander en gelijkwaardiger karakter.

Arnout de Vries van onderzoeksinstituut TNO en Frank Smilda van de politie hebben enkele jaren geleden de 'Sherlock App' bedacht. Deze app is niet daadwerkelijk gebouwd, maar dient wel als blauwdruk voor 'Mijn Onderzoek'.

Welke nieuwe mogelijkheden biedt dit experiment de politie?

We bevinden ons nog in een pril stadium. In het komende experiment wordt de app zelf getest, hierbij worden vragen gesteld op het gebied van gebruikerservaring. Werkt de app prettig? Krijgt u voldoende tips? Is het duidelijk wat u wel en niet kunt en moet doen?

Het experiment is ook bedoeld om ervaring op te doen met het thema burgeronderzoek. Hoeveel tijd zijn burgers bereid aan een onderzoek te besteden? Welke onderzoekshandelingen vindt de gebruiker wel en niet prettig om uit te voeren?

Wordt er elders al op deze manier door politie en burgers samengewerkt?

Nee, voor zover bij ons bekend niet. In Nederland lopen we wat dat betreft voorop.

11.1

Onderdeel D Vervolg

Hoe en wanneer wordt de pilot geëvalueerd? En wanneer is een brede uitrol binnen de politie voorzien?

De proeftuinen lopen tot 30 juni 2019. De politie en TNO evalueren de proef vervolgens samen. Hierbij is er niet alleen oog voor de gebruiker, maar ook voor de ervaringen van de betrokken politiecollega's. 'Mijn Onderzoek' wil een samenwerking faciliteren en moet om deze reden aan de wensen van beide partijen voldoen.

Wanneer de landelijke uitrol plaats kan vinden is nog niet bekend. Zoals eerder opgemerkt bevinden we ons in een pril stadium en ontwikkelen we de app door op basis van de resultaten en feedback..

11.1

